

Sabbat of Zondag?

<http://www.bijbelaktueel.nl>

Vraag:

Sabbat (S.M. Bobeck) - 21-12-2001 13:44

Hoe zit het eigenlijk met de Sabbat, verschillende Christelijken vieren nog steeds de Bijbelse Sabbat (de zaterdag) dus, en andere de zondag. Er is geen enkele Bijbelse tekst te vinden, die ons opdracht gegeven heeft de zaterdag naar de zondag te veranderen. God heeft toch de Sabbat (Zaterdag) geheiligd, en niet de Zondag???

[van: forum BijbelArchief, 21/12/01, <http://www.bijbelarchief.nl>]

Naar aanleiding van het bovengestelde zou ik de volgende reactie willen geven:

VERPLAATSEN SABBAT - ZONDAG

Ik constateer dat op voorhand wordt gesteld dat de "Bijbelse sabbat" naar de zondag zou zijn verplaatst. Dit is m.i. een onjuiste aanname en naar mijn mening heeft de schrijver een vooringegenomen standpunt aangaande dit onderwerp [en de geschiedenis].

In principe is een open discussie dan op voorhand al onmogelijk gemaakt en de posting op dit forum zie ik dan ook meer als een statement dan als een vraag. Enfin. Ik wil er toch graag (kort) op ingaan. Uiteraard kan ik met het voorgaande natuurlijk ook de plank misslaan. Maar zo komt het in elk geval op mij over.

I - WAT IS DE SABBAT?

De sabbat is ingesteld als rustdag voor de Joden - zonder twijfel.
In het Oude Testament kreeg Israel de opdracht de sabbat te onderhouden:

EX 20:10-11 Maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uw dochter, noch uw dienstknecht, noch uw dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uw poorten is; Want in zes dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de HEERE den sabbatdag, en heiligde denzelven.

EX 31:13 Gij nu, spreek tot de kinderen Israels, zeggende: Gij zult evenwel mijn sabbatten onderhouden; want dit is een teken tussen Mij en tussen ulieden, bij uw geslachten; opdat men wete, dat Ik de HEERE ben, Die u heilige.

1. de sabbat is [dus] een teken tussen de Heere God en de Israelieten, dat zij een apart (geheiligd) volk zijn, te herkennen aan het feit dat zij de sabbat onderhouden - zijnde een

integraal onderdeel van de Joodse wet. Dit wordt ondermeer bevestigd in Ezechiël 20:12 e.v.a.;

2. in DEUT 5:15 vinden we tevens dat het een gedenkteken is voor het feit dat de Heere het volk heeft uitgeleid van uit de slavernij in Egypte.

Dit zijn slechts 2 punten waarom de Joden de sabbat onderhielden. Daartegenover wordt dan de zondag gesteld door de schrijver. Staan dezen tegenover elkaar of nemen ze elkaar's plaats in, voor de Christen? Vieren de Christenen op de zondag een soort van verplaatste sabbat?

II - WAT IS DE ZONDAG?

De zondag was van oorsprong een heidense feestdag -in het Romeinse rijk althans- en vaak zien we de bewering dat Constantijn de sabbat naar de zondag heeft verplaatst. Is dit zo?

In het Nieuwe Testament kennen we geen zondag, wel "de eerste dag van de week" (in onze termen de zondag, denk aan veel christelijke agenda's en kalenders die de week laten beginnen op de zondag). We komen de eerste dag van de week onder andere tegen in Handelingen 20:7:

"En op den eersten dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen, zullende des anderen daags verreizen; en hij strekte zijne rede uit tot den middernacht."

Als we dit gedeelte analyseren moeten we ook rekening houden met:

- a) het (geschiedkundige) feit dat het hier om de Gemeente gaat welke op dat moment nog voor een groot gedeelte uit Joden bestaat;
- b) deze christen-joden ook aan hun (religieuze) verplichtingen bleven voldoen van het houden van de sabbat e.d. vgl. bijv. Handelingen 17:2.

Náást de overige gegevens uit het NT over het christelijke samenkomen kunnen we het volgende weten over de eerste dag van de week:

1. het was de dag waarop de christenen samen kwamen om [ondermeer] het brood te breken (de opdracht van de Heere Jezus, "doe dit tot mijn gedachtenis", Lukas 22:19 en vgl. bijv. ook 1 Corinthe 11:33). In eerste instantie deed men dit zelfs dagelijks (Hand. 2:46);
2. dit samenkomen op de eerste dag had een praktische reden: op de sabbat kon en mocht men als Jood niet reizen (slechts een "sabbatsreis", wat vaak net voldoende was om naar de synagoge te gaan, oftewel een zeer korte afstand). Vandaar dat men als Christen-gemeente elkaar niet kon opzoeken op de sabbat, naast het eerder onder b genoemde.

De zondag was de dag waarop dus de Christen-gemeente samenkwam om het avondmaal te vieren. Constantijn, waarvan aangenomen wordt dat hij Christen was maar daarover zijn de meningen verdeeld, maakte van het Christendom de staatsgodsdienst. Wat hij met de zondag deed was niet meer dan het "legaliseren" -om welke reden dan ook- van een reeds bestaande gewoonte! Hij stelde de zondag niet in de plaats van de sabbat!

III - SABBAT IN PLAATS VAN DE ZONDAG?

Helaas leent een forum zich niet voor diepgaande schriftstudie. Ik heb slechts -zeer kort door de bocht, en met weglating van veel materiaal en gezichtspunten- een korte weergave gegeven van de Sabbat en de zondag en de beide achtergronden. Wel is naar mijn mening uit bovenstaande het volgende duidelijk:

1. de sabbat was en is gegeven aan de Joden, met een bijzonder doel. Deze is onder geen beding overgegaan naar de Christelijke gemeente - dat is vaak de eerste denkfout die wij als gelovigen maken. Willen we dit, dan zullen we óók de rest van de wet moeten volgen, inclusief alle offeringen, het opgaan naar de Tempel, het besnijden op de 8e dag, etc, etc.;

2. dat Christenen op de zondag samenkomen heeft naar mijn oordeel -voorzover we naar de Bijbel kijken- in de verste verte niet ook maar iets te maken met de beweerdelijke verplaatsing van de sabbat naar de zondag. Deze heeft gewoonweg nooit plaatsgevonden. Het betreft twee verschillende groepen (Joden vs. Christenen) en twee verschillende vieringen (wet onderhouden vs. het gedachtenismaal).

Naar mijn oordeel is een Christen niet gehouden de sabbat te vieren. Dit omdat Christenen niet onder de werking van de wet vallen - dat de eerste Christenen uit de Joden het wel deden had te maken met het feit dat zij Joods waren! Voor de Christenen uit de "heidenen", zoals wij hier nagenoeg allemaal zijn, leert Paulus (de "Apostel der heidenen") in de Bijbel anders:

Coll. 2:16-18 Dat u dan niemand oordele in spijs of in drank, of in het stuk des feest dags, of der nieuwe maan, of der SABBATTEN; Welke zijn een schaduw der toekomstige dingen, maar het lichaam is van Christus. Dat dan niemand u overheerse naar zijn wil in nederigheid en dienst der engelen, intredende in hetgeen hij niet gezien heeft, tevergeefs opgeblazen zijnde door het verstand zijns vleses; [...] 2:22-23 Welke dingen alle verderven door het gebruik, ingevoerd naar de geboden en leringen der mensen; Dewelke wel hebben een schijn rede van wijsheid in eigenwilligen gods dienst en nederigheid, en in het lichaam niet te sparen, doch zijn niet in enige waarde, maar tot verzadiging van het vlees.

Met andere woorden: volgens Paulus is het niet nodig voor een Christen een dag te "heiligen" zoals de Joden dat deden. Het houden van de sabbat -of zondag als ware het een sabbat- heeft een schijn van godsvrucht, maar het heeft geen enkele waarde. Laat staan het vermoeden van de gelovigen met een discussie er over!

Laten we als gelovigen toch andere dingen zoeken om de Schrift over te openen.... en laat ik de Schrift in dezen dan ook het laatste woord geven:

Coll. 2:20 Indien gij dan met Christus de eerste beginselen der wereld zijt afgestorven, wat wordt gij, gelijk of gij in de wereld leefdet, met inzettingen belast?

Rudy
<http://www.bijbelaktueel.nl>

[citaten uit: Staten Vertaling/BibleDatabase.]

